

A Pedagógusok Szakszervezetének véleménye az *Óvodai nevelés országos alapprogramjáról* szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló Korm. rendelet tervezetéről (továbbiakban: R. Tervezet)

A Pedagógusok Szakszervezete a véleményét 2025. február 21-én elküldte Dargay Eszternek, a Belügyminisztérium jogi és koordinációs helyettes államtitkárnak és Maruzsa Zoltán államtitkárnak.

Általános észrevételek

A R. Tervezet egyértelmű visszalépés egy korszerű óvodai nevelési rendszerből a múlt század hetvenes, nyolcvanas éveibe. Komoly vívmány, az Európában egyedülálló, de világviszonylatban is fejlett magyar óvodai nevelés, amelynek jellemzője, hogy a 3-7 éves korú gyermekeket egységes rendszerben fejlesztik-nevelik szakképzett óvodapedagógusok!

Magyarországon sikerült egy olyan óvodai nevelési rendszert kialakítani, ami a 3-7 éves gyermekek fejlődését és fejlesztését egységben szemléli. A tervezet különösen azokat az általában innovatív óvodákat érinti negatívan, ahol osztatlan csoportokban nevelik a gyerekeket. Számukra ez visszalépés, hiszen nevelésük alapja, hogy személyes, szereteteli kapcsolaton keresztül formálják az óvodás korú gyermekek személyiségfejlődését.

A egyes csoportoknak közel harminc-negyven éves múltja van, amihez saját vagy adaptált programot használnak, aminek során az óvodapedagógus szakmailag fejlődött, tanult, gyakorlatilag saját pénzen és idejében. A gyermekek szociális kompetenciáinak fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul ez a forma. Nem látjuk értelmét kidobni a pedagógusok eddigi munkáját, eredményeit.

A módosítás nem veszi figyelembe a gyermekek társadalmi helyzetét, fejlődésük alapvető torvényszerűségeit, az életkorukból és a vegyes csoportból adódó fejlesztő, nevelő lehetőségeket.

A R. Tervezet kizárólag egy aspektusra, az iskolaérettségre fókuszál, ezzel iskolásítja az óvodai nevelést. Osztatlan csoportokra átállás esetében kiragadja a gyermekeket megszokott környezetükből, ahol eddig biztonságban érezték magukat, pedig a korosztály egyik fő sajátossága, hogy személyhez kötődik, a megszokott környezethez, társakhoz, hisz ez nyújtja számára a biztonságot! S akkor olyan kisgyerekről ne is beszéljünk, aki mondjuk nem mehet el iskolába, marad még 1 évet! Ebben a csoportban 2 évet. Ezzel érzelmi és szociális hátrány keletkezik a gyermekek egymás közötti kapcsolataiban, a felnőttek felé fennálló bizalmukban.

Egy évvel az iskolaválasztás előtt egy új közösségbe kerülés, a gyakori környezet -személyi változás káros hatással van a gyermekek fejlődésére szociálisan, fizikálisan, és értelmileg is, hisz biztonságuk szűnik meg. Majd 1 év múlva újra nagy váltás jön az életükben, hisz ideális esetben iskolába mennek, s újra minden új lesz számukra! Különösen a nehéz körülmények között elő gyermekeknél, vagy egyéb eltérő fejlődési ütemű gyermekeknél ez a korai iskolai fejlesztés várhatóan nem segítő és támogató, fejlesztő hatású lesz, hanem a lemaradást fogja növelni.

A R. Tervezet újra csak növeli a szociális szakadékot a jobb helyzetű és a szegény családok gyermekei között.

Nem világos a R. Tervezet célja. Ha az iskolaérettség növelése, akkor a fent említett okok miatt az óvodások nagy részénél ez egy kéretlen sokk lesz.

Ha a pedagógushiány enyhítése a cél, amit úgy gondolnak megoldani, hogy ezeket a csoportokat csak felsőfokú végzettségű óvónő vezetheti, míg a kis- és középső csoportosokat egyéb más – pl. Óvodai nevelő technikumai – végzettséget szerzett fiatalok, akkor ez a pedagógushiányra adott nem jó válasz.

Főleg nem olyan gyermekek esetén, akik a gyors társadalmi és digitális fejlődés következtében a leginkább rászorulnak egyéb területeken is szakemberek (pl. pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus stb.) fejlesztő segítségére.

A R. Tervezet szellemisége kb. negyven évvel ezelőttre mutat vissza, amikor a korcsoportokban, a foglalkozások során, előre, központilag tervezett módon, frontális foglalkoztatási formában oktatták-nevelték a gyerekeket. Amikor a szülőnek nem volt lehetősége, hogy a gyermekének a legmegfelelőbb nevelést válassza. Amikor a pedagógus szakmai önállósága, szabadsága nem volt napirenden. Amikor a szakfelügyelők voltak a mindenhatók, akiktől minden pedagógus félt. Amikor a gyermek csak zavaró tényező volt, mert a sok írásbeli munkát nehezen lehetett elvégezni.

Álláspontunk szerint a R. Tervezet készítői nem veszik figyelembe az óvodai nevelés középpontjában lévő gyermekeket, ezt az átszervezést nem lehet néhány hónap alatt megvalósítani. Ez legalább 2-3 éves folyamat, különösen, hogy éppen a beiratkozás előtt akarják átvinni a R. Tervezet elfogadását.

Az, hogy a nagycsoportos gyermekeket homogén csoportban kell nevelni, gondot fog okozni a csoportlétszámok alakulásában. Ha egy négycsoportos óvodában van 33 tanköteles korú gyermek, akikből egy SNI, akkor a fajlagos létszám: $33+1=34$. Ez azt jelenti, hogy két nagycsoportot kell indítani. Az egyiknek 16, a másiknak $17+1$ fő lesz a létszáma. Ez a normatíva szempontjából nagyon kevés létszám, sok helyen legalább 26-27 fő a csoportok létszáma. Ugyanakkor annyi kicsit sem tudnak felvenni, amennyit eddig felvettek, mert a két "nagycsoportba" nem tehetnek már kicsiket.

Ha mindenképp véghez akarják vinni ezt a változást, akkor ésszerű lenne, ha a nagyokhoz lehetne néhány középső csoportos korú gyermeket is tenni, felfejleszteni a létszámot a példánál maradvá 26-27 főre. Így a kis-középső csoportban is arányosabb lenne a létszám. Tehát mérlegelni lehetne azt, hogy akkor inkább vissza kell menni az időben a 70-es évekig, és legyenek részben osztott csoportok. Erről lehetett volna a társadalmi egyeztetés során egy alaposabb szakmai diskurzus!

Részletes észrevételek

A R. Tervezet 1. melléklet a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelethez, 10. old., Az óvodai élet megszervezése fejezetben található rendelkezés, mely szerint „A legalább három óvodai csoporttal működő óvodákban a gyermekek – amennyiben létszámuk eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. mellékletében meghatározott csoportlétszám minimumát – a tanköteles korukat megelőző nevelési évben az iskolai oktatásban való sikeres részvételük érdekében azonos életkorú gyermekekből álló óvodai csoportban vesznek részt az óvodai nevelésben”.

Ennek kapcsán észrevételezzük, hogy nem szabadna elvetni a vegyes csoportokat, amelyekben jól felkészültek a pedagógusok az egyéni igények figyelembevételére, hiszen folyamatosan alkalmazzák a differenciálást, mint módszert. A módosítás negatívan befolyásolhatja egyes intézményekben az eddigi csoportszervezési elveket, pl.: SNI gyermekek elosztása a csoportok között, autista gyermekek csoport és pedagógus váltása, óvónő váltás elfogadtatása. Nem egyértelmű például, hogy a nagyobb, összevont intézmények esetében, ahol több feladatellátási hely van, mik lesznek majd a csoportok szervezésének alapjai, szempontjai?

Szakmailag értelmetlen, politikailag felesleges kinyitni ezt a frontot a szülőkkel szemben.

I. BEVEZETŐ

„a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be, ...”

A "hátránycsökkentő" szó álláspontunk szerint nem helyes! Egy-egy sajátos élethelyzet, pl. SNI, HHH, kisebbségi stb. eltérés nem minden aspektusa hátrány, csak a többségtől-átlagtól eltérő. Helyette javasoljuk: „a fejlődést segítő”.

„Az alapprogram szerint az óvodai nevelésben megjelennek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések.”

Sajnálattal vettük, hogy a mondat további része már nem került be az új tervezetbe, ezzel kikerült, s csorbul a pedagógusok módszertani szabadsága!

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekkép

„...és meglévő hátrányai csökkenjenek.”

A „hátrányai csökkenjenek” megfogalmazás helyett – lásd fenti indokokat – javasoljuk: „...és meglévő képességei, készségei fejlődjenek.”

Óvodakép

„Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.”

Az „Óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő” felsorolás zárójelben van, pedig lényeges, javasoljuk a zárójel elhagyását, helyette legyen felsorolás.

„Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével”.

Itt is szerepel a "hátrányok csökkentése", helyette javasoljuk: „fejlődést segítő, vagy fejlődés biztosítását”.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

„2. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.”

Javasoljuk a zárójelek elhagyását, mivel fontosak, lényegesek ezek a felsorolások. Helyette kettőspontot és felsorolást javasolunk!

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

„4. *A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli*”. Ezeknek a részletezését, azaz, hogy milyen szakemberek és hány órában kellene a fejlesztés során, a szakvélemények tartalmazzák! Fel kéne sorolni, hogy ki, azaz: gyógypedagógus, mivel az SNI-s gyereket ne fejlesztőpedagógus és/vagy ne gyógypedagógiai asszisztens fejlessze, hanem a szükséges szakember. Továbbá azt is be kellene ide írni, hogy: „a szakszolgáltatásban megállapított óraszámban”.

Az óvodai élet megszervezése

„1. *A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre*”.

A felsorolásból hiányzik a mikrocsoportos (vagy kiscsoportos) és az egyéni feladatvégzés. A csoportmunka is, és az egyéni feladatvégzés is nagyon fontos, hogy benne legyen. Javasoljuk helyette például az alábbi kiegészítést:

1. „*A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket. **A megfelelő időtartamú, új tanulásszervezési módokkal, módszerekkel (pl. mikro- makro csoportban, egyénileg, csoportosan), változatos munkaformákkal, kooperatív technikákkal,** párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységekkel, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre*”.

6. „*A legalább három óvodai csoporttal működő óvodákban a gyermekek – amennyiben létszámuk eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. mellékletében meghatározott csoportlétszám minimumát – a tanköteles korukat megelőző nevelési évben az iskolai oktatásban való sikeres részvételük érdekében azonos életkorú gyermekekből álló óvodai csoportban vesznek részt az óvodai nevelésben. Ha a gyermekek létszáma nem éri el a törvényben meghatározott minimális létszámot, akkor a tanköteles korukat megelőző nevelési évet töltő gyermekek saját csoportjukon belül differenciált nevelésben vesznek részt.*”

Fentiekkel kapcsolatosan figyelembe kellene venni az alábbi szakmai érveket is:

- Az iskolára való felkészítéshez szükséges készségek, képességek fejlesztését nem az utolsó évben kezdjük meg, hanem folyamatos, az egész óvodai élet időtartama alatt.
- A differenciálás alkalmazása is folyamatos, így az egyénekhez, egyéni képességekhez, nem korcsoporthoz kötött, a gyermekek egyéni fejlődési és érési ütemét figyelembe véve.
- Mi lesz a csoportalakítás szempontja az egyesített óvodák esetében, ahol több feladatellátási hely van, változó számú csoporttal (1-2-3-4)? Ott a nagy egészet nézik, vagy feladatellátási helyeket?

- Mi lesz ezekben a szakmai, módszertani elvárás? Erre vonatkozóan koncepcióval kellene rendelkezni és azt a szakmai közvélemény elé kellene tárni a R. Tervezet elfogadását megelőzően!
- Ebben a korban a gyermekek érzelmileg vezéreltek, így a szeretett óvodapedagógusoktól és csoporttársaktól való elszakításuk teljesítményükben és magatartásukban visszaesést eredményezhet.
- Szervezési problémát okoz az is, hogy mi történik, ha kevesebb a nagycsoportos korú gyermek, vagy ha több mint amennyivel csoportot lehet szervezni? Mi történik a többi csoporttal ezek esetén?

A szociális kompetenciák fejlesztése szempontjából nem indokolható az a cél, hogy azonos életkorú csoportok legyenek, kiemelten a nagycsoportban. Az életkor szempontjából tiszta nagycsoportban is differenciálni kell.

Alatta ott található, hogy ahol csak egy csoportos az óvoda, vagy nem szervezhető életkor szempontjából tiszta csoportok, ott differenciálni kell. Ezzel szemben mindenhol kell differenciálni, ezt az életkor szempontjából tiszta csoportokhoz is oda kellene írni.

8. „A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.”

A feltételes mód kérdéseket vet fel, ha nem *diagnosztikus mérési rendszer*, akkor mi? Ezt ki dönti el? És milyen mérésről beszélhetünk még? Fel kellene tüntetni, hogy központilag kiadott valid, bemért, standard, módszerrel, és melyikkel? Ugyanitt fel kellene tüntetni, hogy ki (kik) mérhet(nek). Az óvodapedagógus mér? Vagy ki?

Valamint arra is ki kellene térni, hogy a szociális kompetenciákat – ami legalább annyira fontos az iskolába lépésnél, mint a kognitív, verbális, mozgásos funkciók – hogyan mérik. Álláspontunk szerint az iskolaérettség egyik kritériumának vagylagos, és ismeretlen típusú mérése (bármilyen vagy semmilyen) nem lehet esetleges az iskolába lépésnél.

Az óvoda kapcsolatai

2. „Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.”

Nem zárójelben kell felsorolni pl. a pedagógiai szakszolgálatot, hiszen ezek nem példák, hanem éppen ezekről van szó, tehát legyenek felsorolva!

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Játék

Hiányzik az egész fejezetből, hogy a játék a szocializáció, azaz az együttműködés, az önmaga érvényesülésének, képességeinek, készségeinek követése, a másokra való figyelem alapja. Ez mind a játék során fejlődik. Továbbá, ezek a játék során fejlődő képességek és készségek mind az iskolára való felkészülést segítik, erősítik, az óvodai élet egésze alatt.

Ének, zene, népi játék, tánc (átnevezve „Ének, zene, énekes játék, gyermektánc”-ról)

5. „Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. 6. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.”

A néptánc szó elé kellene írni, hogy gyermeknéptánc. (A felnőtt néptánc véletlenül se jelenjen meg egy-egy ünnep alkalmával, miközben a gyermeknéptánc, gyermektánc nagyon fontos.)

Itt megjelenik a kortárszene (ami jó), de hiányzik a szomszéd népek dalai (zenehallgatás, és/vagy tanulás céljából).

Rajzolás, festés, mintázás, kézi-munka

„1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi-munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.”

A szokásokkal, műalkotásokkal (stb.) ismerkedésnél oda lehet írni, hogy múzeumlátogatások, skanzenek, stb...), ezek lehetnek zárójelben.

Mindennapos mozgás

Kiemelt szerepet kap a "népi játékok" és a "néptánc". Ez utóbbihoz kéne egy pontosító jelző. Lásd ének, zene résznél írottak., pl. így: „a gyermekek mozgáskultúrájához illeszkedő néptánc”.

Munka jellegű tevékenységek

Helyes, hogy összeveti a játékkal! Azonban hiányzik, hogy a tanulóval is összevethető. Azaz: a játék és a tanulás között van, nevelőértéke ebben rejlik. Tehát, szoros kapcsolata van a tanulóval is, mert felelősségvállalásra nevel, együttműködést igényel, célorientált (célirányos), és irányítást, és/vagy segítséget kívánhat.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

„Nem szűkül le az ismeretszerzésre...”

Ez helyes. De negatív mondat ne legyen a szövegben (eddig egy sem volt)! Helyette javasoljuk: „Az ismeretszerzésen kívül...”, vagy „Az egész óvodai nap folyamán adódó.....”.

Az egyéni értékelés - helyesen - benne van. De innen hiányzik az önreflexió vagy az önértékelésre nevelés. Helyette javasoljuk: „Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását, reális önreflexiójának, önértékelésének kialakulását!

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

2. b), „A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél...”

A felsorolásból hiányzik az együttműködés igénye és képessége. A „b” pont után lenne jó ezt beírni „c” pontként (Így a meglévő „c” pontból „d” pont lesz).

2. c) „Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára.”

Innen hiányzik: az együttműködés során kialakul a reflexióra és az önreflexióra való igény és képesség. Azaz: igény a másik gyerek munkájának figyelembevételére, illetve a saját maga munkájára történő rálátás is. Vagy a „b” ponthoz lehet kapcsolni, vagy megjelenhet „c” pontként is.

4. „*A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.*”

Hiányzik, hogy mindez: a szakember és az óvodapedagógus együttműködésével, valamint a szülők folyamatos bevonásával érhető csak el. Ez a kettő lehet külön mondatban is.

5. „*A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.*”

Hiányzik, hogy mindez a szakember és az óvodapedagógus együttműködésével, valamint a szülők folyamatos bevonásával érhető csak el. Itt is lehet a szülőkre vonatkozó rész külön mondatban.

Összegzés

Jelenleg az óvodák differenciáltan végzik a nagycsoportos, tanköteles korú gyermekek fejlesztését a saját csoportjukban. Az óvoda-iskola átmenet nem attól lesz zökkenőmentes, hogy az utolsó évben összegyűjtjük a nagycsoportos gyerekeket.

A gyermekek óvodába lépésekor közel sincs ideálisnak mondott fejlettségi állapot, azaz nem olyan gyermekek lépnek be az óvodába, akik teljeskörűen szobatiszták, beszélnek, kommunikálnak, problémát oldanak meg a maguk szintjén. Az óvodába belépéskor a fejlettségi szint sok esetben lényegesen alacsonyabb, tehát a fejlesztés nem egy ideálisnak mondható 0 állapotról, hanem sok esetben -2 állapotról indul, azaz a gyermek nem beszél, nem kommunikál, nem szobatiszta, nem tud egy apró problémát sem megoldani, és onnan próbálják meg a pedagógusok a gyermekeket fejleszteni és "felhozni" olyan szintre, hogy bátran induljanak iskolába, ami teljeskörűen nem működik. Az iskola pedig sok esetben csak azt látja, hogy nem megfelelően van felkészítve a gyermek az első osztályra.

Több mint 10 éve volt olyan eset, amikor a kollégák a 4. évben megkapták az óvoda többi egységéből az összes, azaz másik 7 csoportjából a tanköteles korú gyermekeket és egy csoportba tették őket. Az év elejét a beszoktatás kötötte le (akár a kiscsoportban), valamint az összeszoktatás a gyerekekkel és a szülőkkel. Pár hónapot vett igénybe a szabályok megtanítása, a gyermekek megismerése és az alapján a fejlesztése. Minden igyekezetük ellenére nem alakult ki nagyon jó közösség az alatt az egy év alatt és rengeteg konfliktus volt. Azóta az óvoda összes egysége egyes életkorú csoportokra tért át.

Az eltelt évtized alatt jelentősen nőtt az SNI és BTMN gyermekek száma, köztük számos autisztikus tünettől és egyéb problémákkal küzd. Őket a saját óvodapedagógusuk is több évig "csiszolgatja" és érzékenyíti a csoporttársakat. Ők a 4. évre egy teljesen másik közösségbe kerülnek, másik óvónővel, a társaiktól, barátaiktól elválasztva. Nagyon megzavarja őket az új közösség és az új pedagógusok. Ez a csoportszervezés nem éri el a célját.

A módosításra megadott idő és a plusz egy év sem elegendő, hiszen legalább 3 év kell egy csoport életkori szempontból „tisztává” válásához. Egy 8 csoportos óvodában például 2 vagy 3 óvodai csoportnak kellene hirtelen "átváltoznia" iskolaelőkészítővé, attól függően, hogy hány nagycsoport van abban az évben. Ez a szülők körében is felháborodást fog kelteni, hiszen ők kérték az adott csoportba az adott pedagógushoz gyermeküket.

A lépés gyermekellenes, egy-egy óvodában akár százas nagyságrendben érintheti hátrányosan a gyermekeket az egész óvodai munka átszervezése, amely negatív hatással lesz a személyiségük fejlődésére. Téves előfeltételezés, hogy az iskolára való felkészítés a nagycsoportban folya kizárólag, az már az óvodába lépéssel megkezdődik. Az óvodai nevelésbe való előkészítetlen, a R. tervezetben foglalt mértékű, beavatkozás esetén önbizalommal teli gyerekek helyett állandó bizonytalansággal küzdő generációk fognak felnőni. A szülők köréből teljességgel negatív visszajelzések érkeznek, gyermekeik számára az

óvodapedagógus, valamint a gyermekcsoportban való állandóság és biztonságérzet az elsődleges. A R. tervezet szakmaiatlan az óvodapedagógus szemszögéből, hiszen egy vegyes csoportban ugyanúgy megvalósul az iskolára való felkészítés. Az óvodának nem az az elsődleges feladata, hogy az iskolai elvárásoknak feleljen meg! A gyermekek fejlesztése komplexen, tevékenységekbe ágyazottan történik (tevékenységközpontú nevelés). A gyermekek egyéni fejlesztése, differenciálása mikrocsoportokban hatékonyabban szervezhető meg. A cselekedtetés nem képi síkon történik, hanem mozgással, tevékenységekben ágyazottan valósul meg. A R. tervezet szerinti erőltetett ütemű és mértékű átszervezés esetén az SNI-s gyermekek elhelyezése, elosztása nehézséget okoz. Ismét igénybe vesz egy félévet az újbóli beszoktatás. A szociális tanulás a vegyes csoportban napi szinten megvalósul, szemben a homogén csoporttal. Baráti kapcsolatok szakadnának szét, hisz egy nagycsoportos nem csupán a saját korosztályával barátkozik, hanem nála kisebbekkel is. Ugyanakkor testvérpárok is vannak vegyes csoportokban. Az új csoportszervezés miatt a megismerési szakasz hosszú időszakot ölel fel, mely éppen az iskolára való felkészítési időt rövidítené meg.

A jelenlegi ONAP a többségi álláspont szerint megfelelő, nem szorul változtatásra. A célok, feladatok egyértelműek és megvalósíthatóak, segíti az óvodapedagógusok munkáját akár osztott, akár osztatlan csoportról van szó. Az óvodapedagógus munkájában elsődleges helyet kap a differenciált bánásmód, ezért nincs szükség a tiszta nagycsoport feltétlen létrehozására, a "kisiskolára". Hiszen a gyerekek így is megkapják a fejlettségi szintjükhöz alkalmazkodó képességfejlesztést.

Azért, mert az általános iskola agyon van nyomva az eltúlzott tananyagmennyiséggel, és a rohanás miatt nincs idő az alapkompenciák teljes körű kialakítására, így a kudarcok kódolva vannak a felső tagozatra és a középfokra, még nem kellene tönkretenni a magyar köznevelési rendszer legjobban működő elemét, az óvodát is.

1. sz. melléklet

oviKRÉTA észrevételek

- Az értékelés, mesterséges intelligenciával generált véleményének relevanciája nem valós személyiségképet alkot a gyermekekről.
- Az adott mérési területek nem veszik figyelembe az életkori sajátosságokat ezáltal a sztenderd válaszok irreális képet festenek a gyermekekről.
- Ez a minősítési rendszer nem biztosít lehetőséget a pedagógus számára, hogy megfelelő fejlesztési tervet állítson össze az adott korosztály számára.
- A mérési mutatók nem láthatóak. A naptár jelölések nem megfelelőek, nincsenek aktualizálva.
- A feltöltött orvosi igazolásokról nem kapunk visszajelzést.
- A csoportban a gyermekekkel foglalkozó segítő szakemberek (logopédus, fejlesztő pedagógus stb.) nem rendelkeznek önálló felülettel.
- Nem iskolai órarend szerint működik az óvodai napirend.
- Nem tanórák vannak, hanem komplex tevékenységek, melyekben ötvöződik az összes fejlesztési terület.
- A működtetése nehézségekbe ütközik, ugyanis nem áll rendelkezésre megfelelően kiépített internet hálózat, valamint a pedagógusok eszközellátottsága is hiányos.

Budapest, 2025. február 21.